KAPITEL 3

Etiske begreber og teorier

Hvordan bør vi handle for at få et godt liv? Dette er den klassiske etiks hovedspørgsmål. Et godt liv er jo ikke noget, der bare findes. Det skal virkeliggøres, og det er en opgave, som vi må løse via vores handlinger.

At få et godt liv er en opgave, som alle skal have mulighed for at løse. Derfor må vores handlinger tage hensyn til andre mennesker. Vi må tilstræbe at udføre gode handlinger, der fremmer det gode liv – for os selv og for andre. Men det er her, problemerne begynder. Det bliver nemlig hurtigt klart, at det er umuligt at opstille et katalog over gode handlinger. Der er mange omstændigheder, vi skal tage i betragtning, når vi skal vurdere, om en handling vil fremme det gode liv. I stedet vil etikken forsøge at opstille nogle principper, der kan fungere som handlingsvejledende.

Til daglig skelner vi ikke så nøje mellem etik og moral. Det betyder imidlertid ikke, at disse begreber er helt identiske. 'Moral' udtrykker de værdier, vi allerede handler ud fra, uden at vi tænker nærmere over det. Sådanne værdier kan vi også kalde for moralske intuitioner¹. 'Etik' er den teoretiske begrundelse for vores moralske intuitioner. Eller vi kan sige, at etikken er en eftertanke over den gældende moral. Etikken består altså af de principielle overvejelser, der begrunder vores konkrete moralske handlinger.

Det umiddelbare værdisæt, som vi handler spontant ud

Det gode liv

Megen af den antikke filosofi beskæftiger sig med det gode liv. Eller lykken (se s. 24). Det gode liv og lykken rummer ingen modsætning. Lykken er et godt liv. Det ligger i begrebet 'et godt liv', at vi vil stræbe efter det. Og vi stræber efter det, fordi vi forventer at blive lykkelige. Også Aristoteles² (384-322 f.Kr.) så det gode liv eller lykken som målet for vores handlinger. Etikken opstiller som sagt principperne, der skal vejlede vores handlinger. En sådan etik formulerede Aristoteles blandt andet i værket 'Den Nikomacheiske Etik'.

Græsk filosof, der fødtes i Sageiros, men levede i Arten. Er sammen med Paton hovedpersonen bag den antikke filosofi, der har hart afgørende indflydelse på al senere europæisk